Jüdische Pester Zeitung.

יודישע

פעסטער צייטונג

רעדעקט בלאטט עדישיאנס
דר. מאל יואבענטליך
מחבר, מיטארבייטר אונד רעדאקטאר
אונד בלאטט
פיר עסטערייך-אונגארן
נאנציעהריג 10 נולד.— קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 נולד.— קר. ע. וו.
פיערטעלייהר-2 נולד.50 קר. ע. וו.
פיר איוסלאנד
נאנציעהריג 11 נולד.— קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 נולד.50 קר. ע. וו.
פיערטעלייהר 2 נולד.75 קר. ע. וו.

אויס רידעט צייטונג קאנן מאן
עדען טאג
פ ר עוס פ ר ידן
אונד דער פרענומעראציאנס-פרייס
בעזאנט מיט דעם עסטאנע דעם
עדעסען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פ ע ס ט
וואיצנער בולוואר נומ. 29,
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראנ-
אנס-בללדער צו רעכנען בעליעבן.

Nr. 32, זעכצעהנטער יאהרגאנג. פעסט, פרייטאג יו אדר התרמ"ד. Pest, den 14. März 1884.

פרעמד אנטי-סעמיטען-קונדגעבונג.

דאסיעניגע, דער זיטן דער שאמריר דאסיעשאפט-בעהאדע איהם בעראנלאסט איז אב-שיליבעם אנטי-סעמיטען-נעפט. דא דער פעסטער נעריכטס-הף נאך דאסיעשיאר עגטונדעדע יואר-רן, אים אללען טהיינלהמערן אן דען איפישטע-דען נעגען דיא יודען דיא יואהלפערדיענסט שטרא-פע אנגעדיהען צו לאסטען, זא זינד דיא אנטי-סע-מיטען אן דאסיעשיאר העריהד נאך מעהר פעל-בישטערט נעגען דיא יודען. דיעזע פערבישטע-רונג רישבישטע זיך אבער אן גלייבעם מאסע איך נע-נען דיא ר ע נ ע ר ס נ, יויל דיעזע א דאס איפרהריסיטש נעווינעד. דאן אמפיעהלען סיך דען שטאאטס-אנוואלט פערדאלטנן לעפן. דיעזער טא-נן טראט דער האנדעלס-מיניסטער, נראף ס ט ע ג ל, אלס דעפיניטיוו-דאנדיאן אן דאסיעשיאר איך, יוא עך נאטירליך זיפענס דער צוי-ביליאלען פארטיאנגען בירנעד, יוא נישט מיניהר זיפענס יוממעלהר מישטיעהר דער פארטיגען יודישען נעמיינדע, מיט בעניפטערונג עמפפאנגען וואירדע אונד דא קרעפטיגסטע אנ-טיפישטענע עריהלט.

דאס דאנגטען דיא דאסיעשיארער אנטי-סעמיטען יהרער נישט שטילשוייגענד צוזעהען, זא דיעסען אינע קונדמאכונג, מיט אינם נראסען "שיאריגען קריעג" פערוהרען, דרוקען, אים דיא "יעהלער נעגען דען האנדעלס-מיניסטער צו העט-נען, אין דיעזער קונדגעבונג הייסט עס אונטער אנ-דעם יוא פאלגט:

"בירגער! בריסטען! דאלאמען ט י ס א אונד זיינ מיניסטער-פאללעגען האבען דער נעדרוקען, אינמארישען, יודישען פאנדוקטיאנען צום זעגע פערהאלטען, הויפזיהד זער דא "בארוק-יודען" אים שטאנדע, דא פרייס-פייוע נאך בעליעבען צו בע-שטימטען, יוא עם עבען אידרעם אינטערעססע עגט. שפרייס, אים אללען נעמיינדען דער נאנצען יועלט זער דא יודען נאך אינגארן אינגעיואנדרט, דאמיט זא דיער, אינטער דעם שיוצע דער שטאפ"עגיע-רונג, דאס אדמע אינגאריטש פאללע בעזעדרישען אונד אינטוויגען! — דיא שטאאטס-אנוואלטשאפט יועלבע דיא הויפערן דעם נעווטעצעם זין זאללטע, דאס נעגען דאס נעפיהל דעם בריסטליכען פארקעם, נעגען נעווטען אונד הייבעם, אינד נעגען אידרע אטטפ-פליכם נעדאנדעלט, אנדרעם זיא אין נידערד-האוא דיא דעם מאדעם בעשולדיגטען יודען שיטצ-טע, דאס אזוגען יא קיין האאר נעקרימפט יועדרע; זא דאס הויפזיהר דיא פערדערבליבע מאכט דער יודען אינטערשטעצט; זא שטעלטע זיך אוך דיא יוטע דער אים יוישעם נעלד נעפרונגען יודע-פערהינדערע, אים דאס אן דעם מערבען עסטער שלמאשי פערואכטע הומפעל-שרייענד פערברע-בען צו פערשטיגן!

"אבער הויפט (זא הייסט עס אין דער קונד-מאכונג יוייטר) יואר דיא שטאאטס-אנוואלטשאפט נאך אממער נישט צופרידען, זא יואנטשט זיך נע-נען דאס פאלק, יוועלבעם אין זיינעם נערבטטען צארן זיך פאן דען יודען נענוגטהויאונ פערשטאנדען יוללטע, אונד פערלאנגטע, דאס דיעזעם אטמ פאלק מיט "קריעקער אונד נאללען" בעשטראפט יודרד; אונד אלד דאס נעשאה נוד יוענען דער מיטא-עסלאריער שעבטטער-באנדע; דער נאנצע אונגאריטש שטאאט העננט נוד פאן דען יודען אב, יוועלבע זיך נישט אינמאל אלם מהיילד דעם שטאא-טעם בעטראכטען, זאנדרערן אינשטטען דעם אינגא-דיטען שטאאטעם אינען אינגריף. "יידישען שטאאט" בילדען; דער דיסטאאט אנדרעלט נוד זא, יוא אידם פאן דען "בארוק-יודען" פאלגשטעבען יוידד: דא דיעזיגע, נענוג לידבראל, דאך אים אידר נאנצער לידבראלסמוס נוד אין "דעקמאנטל", נוד אינע "מאסק" צור אפדרעטונג דער יודישען אנ-טיפעסטען — דיא דעניגונג-פארטיא דאס דיעד אין דאאטיאר אם 1-טען דעזעמבער אינע בעראטונג אבנעראלטען, אונד אין מיטגליעד דער טיפא-דעניג-דונג, נעמפולד דען האנדעלס-מיניסטער ס ע ט ש ע ג ל, אלס דעפיניטיוען-דאנדיאטען אינגע-שטעללט. דער דיעזיגע דאבנעער האט אידן עבענ-פאללס אלם דען דאנדיאטען דער יודען עמפפאה-לען. דאס יודדע אללעם נאך אנגעטהן, אללדען דער פרעמד דער יודישען נעמיינדע שפיעטע בין עטצט דיבערטיט דיא דאללע, אלם נעהאדע עי צי אונ-זערער אוסערסט-לינקען פארטיא. פאסטצולעדאך יודרד דער דיא מאסקע אם אינד יודבט נין אם שטסמטען פיר דען האנדעלס-מיניסטער. דאס איזט יודהל דאך אינע "האדרהאפט יודישע בארפטער-לאנדגיפט".

"בירגער! בריסטען! נעפטע דאך נישט צו, דאסס דאס "שפטפטער-מעסטער" אינער דאס בריס-טענטהום" זינגט! בריננט דאך אלל אידען אינ-פלום צור נעלטונג, דאמיט הער נישט דיא יענינ-דינגס-פארטיא, יוועלבע אינענטליך נור אינע יוינצ-פארטיא איזט, אים דער יואהל יוינדיד דער פרי-פאר-נעהע; יוור דיעזטען בינהער דורך אנזעדע פאטריא-טישע נעזינגונג (עהער דורך דאסיוס אונד פלא-דיעריגס-וינט) דער יוועלט אלם לייטפטערם בי-שפיעל, דאסטען יוור אינס דאהער נישט דיא שמאך אנטרן, דאס הער דיא נעמיינאטע פארטיא דער דענערונג אינד דער יודען זא לידבטהן נים דענג נעלאנגע; דאס דאנגען, דאס דיפען יוור נישט הולדען".

דאס איזט דיא הטצערישט קהרטעבונג דער אנטי-סעמיטען, יוור בעניפען עם אידרישט נישט, יוא-ים יואלד אידיצנדר דיסקרישטען נישט אנ-טפרדיסק יועדרען. דיא דענינונג שויינט פעלד-לידבט עבען דעפהלב, יוייל עבען ז י א אן דע-זער שמוטצ-שרייפט אם מיסטען אנגעדיפפען איזט. אבער א י נ ע ס עריהלטען יוור הויפיים. יוור יוהלטן נעמפלר, דאס דיא דענינונג אנפינדונגען צו טראגען האט, יוייל זא דיא יודען אן שוטין נע-נאמטען אונד דען אנטי-סעמיטען פינדערפקרן קרעפטפ עפטצטפערפטען איזט; זא דאס אללא עבען יוענען ד ע ר י ד ע ן פעל צו הולדען, אים זא מעהר שיטצ עם אינס, דאס עם הייליג פפליכט דער יודישען יועלבער איזט, בי"א דען בע-נאמטען אונד דען אנטי-סעמיטיש

איסעדלך האסטע זיך אלזא דיא לאנג גוט-
נאיים גלעגענער נעשטאלטעט. עד האסטע אין
קירצער צייט גראסע סוממען פֿערדינט אונד זיך
אינען אירפֿאפֿנאישען נאמען ערוואָרבען. אללין אם
זא שליממער פֿיהלטע עד זיך אינגעלדך, דא זין
ברוסט-ליידען אהם מיט יעדעם מאנע דעפֿיניערע
שמערצען בעריטפֿעט. עד פֿיהלטע, דאם זין גליק
גיבט מעהר פֿאן לאנגער דויער זין קאננע, דא
זינע טאנץ זאצוואנען „נעצעהלט" ווערד.

טראטצדעם אינטערנאהם גוזוכאו נאך אינע
כינסטריינע נאך בערלין, דרעזדען אונד אנדערען
שטעדטען דיישלאנדס, וואָ עד אבעראלל בעגיס-
טערונג אויפֿהמע אונד אינבעדינגט בעוואנט-
דרעונג פֿאנד. אבער עבען דא האלטע לויפֿט
דיישלאנדס בעשלינינגט נאך זעהר זין לידען,
אם אהרע 1887 קאם עד אין אבענען פֿאן
טאדט-קראנק אן. עם וואר דיעם אנפֿאנגס מעריג,
אונד עד דאבען גיבט דאראן, דיעד אויפֿצוטערטעען,
בעפֿאר זין אבעל מינדעפֿטענס האלבווענס בעזי-
טצט זין ווירד. דא קאם יעהר דערד „פֿירס". אין
יידישער פֿרייפֿפֿראיי" האסטע אין קאנצערט
פֿראנסישאלטעט, דעפֿטען עדטרעננגס צוד בעקלי-
דונג אדמער שול-קונדער בעשטיממט וואר. אינע
פֿייער-דעפֿטאצאן עריכטען בייא גוזקאוי מיט דער
בעסטע, אין דיעזעם קאנצערטע, דא עם אינען וואהל-
טהעטיגען צוזוק האט, דאך מיטווירקען צו וואללען,
דער קינסטלער בעפֿאנד זיך איוף דעם קראנקען-
לאגער. אלם עד יעהר דא בעסטע דער פֿרייען-
דעפֿוטאצאן פֿערנאהם, דא וואורדע זין בריפֿעם,
אבגעמאלרטעם גרוזוס פֿלאטצלידך ראטה, אונד
מיט פֿעפֿטער שטיממע זאגטע עד: „איך יעדרד
ראממען: איך קאממע גלייפֿ!" — דיעזע צויאנע
פֿערבריטעטע זיך אין דער גאנצען שטאדט מיט
בלישטעם-שנעללע, אונד עם נאט אין אאבען קינע
האבגעשטללטע פֿערזאן, דיא גיבט איפֿ דיעזעם
„דישען קאנצערטע" עריטענען וועלע, אים דען
וועלטבעריהמטען קינסטלער אנצוהערן, דא אינ-
נאהע דעם אבענדם וואר דענן איך אינע ענאהמע.

דער קינסטלער עריטען עדבט נעגענן 10 אהר
אים אינטערהאלטונגס-זאאלע, וואָ דיא יינגע מיט
פֿאללעם אייפֿער דעם מאנצ-פֿערגנוגען זיך הינגאב.
עד ליעם זיך איוף אינעם „זאפֿא" נידעד, אים
זיך דיעד אין יענע צו עראהלן, דיא מיוזיק פֿר-
מאנטע דעפֿטע היטער, דאך גוזקאוי הינדעד זיך
גיבט, זאנדערן רוהטע פֿאפֿט בפֿיהרונגס-לאז
איוף דעם „זאפֿא", אינ נעבען אירם זין „האלב-
שטראוי-מוזיק". דיא נעווהלשאפֿט ליבב-
טע, גוזקאוי יעדרד מעהר הינט גיבט שפֿעלן,
דא עד נאד צו ערשאפֿפֿט אינואד. עבען שלוג דיא
אוהר דא מיטטערנאפֿט-שטונד, אלם גוזקאוי זיך
פֿראטצלך פֿאם זאפֿא עראהם אונד אוף זינעם
אינשטרומענטע אינען „שישנת עקב" שפֿעלטע,
מיט זאלבער ווינדער-קראפֿט, דאם אללע פֿאר
פֿייערנם ענטצוקען אים זאאלע היפֿטפֿען שפֿראנ-
גען אונד זיך נעגענזייטיג קוסטען. וועהרענד דיעזעם
פֿייידען-רישפֿם פֿערשוממטען פֿלאטצלידך דיא
הינריסענדען בעצויבערנדען טאנצ. אללעם בלוק-
טע נון צום קינסטלער הין, דער עדאך אוף דאם
„זאפֿא" צוריקגעזונקען וואר. דער גראפֿ פֿאלנישׂ-
יידישע קינסטלער אטהמפֿטע גיבט מעהר: פֿר וואר
מיט זינעם ליעבלינגס-אינשטרומענטע אין דער
האנד פֿערשידעדן, זין נעווכט וואר פֿערקלעדט
אונד צינגט אינען פֿאפֿט פֿייידיג-גלוקליבען אוס-
דרוק, גוזקאוי האט זיך אוף אינעם וואהלטהעטיג-
קיטפֿ-קאנצפֿרטפֿ, גלייבזאם מיט אינעם „שושנת
עקב"-לייעדע, אין דאם בפֿפֿטפֿרע יענוישט הינבער-
גענייט: דיא גפֿישטפֿע דער קונפֿטמוזיק ווירד זינעם
נאמען, דער זינען גלוברענם-נענאפֿטען נעווים צור
פֿהרפֿע נעריבט, פֿיר אללע צישען אייפֿרכט-
גע אנערקענונג אינר בעיואנדרונג אויפֿבע-
נאהרן: —

פֿרענומיראציאנס-אינלאדונג.

וויר עריזוכען אונזערע נעפֿהרטע, פֿרענומיראנטען,
דערען פֿרענומיראציאנס-טערמין אם 15-טען מערץ 1884
צו עדרע נעדט (וואם נאנץ דיי טלירך אוף אידרע
„אדרעס-שליפֿע" אנגעשריעבען איטט), אידרע פֿרענומ-
ראציאן צו ערנייערן, דאמיט דיא פֿרוזענדונג דער בלעט-
טער קיינע שטאדונג עלידידט.

גפֿשטפֿטסבערוכט.

פֿרם טער-פֿרייז.

נעפֿטייטע-נפֿטפֿטע. אם 11. מערץ וואר נפֿטטערן
מעטט צו מארקט נעבראכט, דער פֿרקויף וואר שוואך 13000
מעטפֿע-צנטנער: יוואידען פֿרקויפֿטפֿ.

1111 צן טהיים. 2400 מטצר. 81 קילא 10,50 גול'
100 מעטפֿר-צנטנער 78 קילא — 10. — גולדען.
300 מעטפֿר-צנטנער 78 קילאנראם 10,10 גולדען, 400
מעטפֿר. (377) 9,75½ גל. 2 00 מטצר. 76 קילא 9,95 גל.
פֿרסטפֿרבאדצן 400 מעטפֿר. 79·3 קילא 10,05 גולד.
100 מעטפֿר-צנטנר. 77 קילאנראם 9.80 גולדען. —
באראי 200 מעטפֿר. 75,5 קילא 9.70 גולד. — —
באראם 100 מעטפֿר. 76,5 קילא 9.75 גולדען. —
(אלדעם פֿר 3 מאראם.)

קצרן (נייא) 7.85 8.15 גולד.
גרסטפֿ 7.30 גולד. —
קוקורוץ 6.25—6.30 גולד.

וויינגרפֿ-פֿרייז.

דער אייפֿטריעב אויף דעם וויינער שלאם-פֿיהרמארקטע אם
18-טען ד' מ' פֿר בעטרפֿ 2071 שטיק. דאפֿון וואָרן: 1573
אונגאריש, 959 אלטיש אונד 85 דיישע. דיא פֿרייפֿ
שטללטפֿן זיך פֿר 100 קילאנראם: אונגאריש מאפֿם.
אבפֿטן 52 — 64. גולד., פֿאלנישׂ 50 — 56. גולד. אונד
דיישע 60—66 גולד.

פֿרענומיראטיפֿר: יוליוס מאר בי"ר יין.

קאנקורז.

אין דער היזיגען אוזר. אדט נעמינדע אוזט מט
ר"ח איר הבע"ל דיא שטללע אינעם שוחט ובודק,
בעל תפלה וקורא, דער קבלת פֿאן אנערקאננטען
אדטהי ראבבינען בעוי"צט, צו בעזעטצען. וואָ-
בענטליבער נעראהלט נילדען אינר נעבענאינגפֿ-
טע. היינע-שפֿעזיגן ווירדיגן נור דעם אקצעפֿטרטען
פֿערגיטעט.

J. Lichtmann

isr. Gemeindevorsteher in P. Thas (Szabolcser Com.)

תקנת צנוגה.

מין מאנן דאט מיך בעריישט פֿאר פֿינ
יאהרען זטצען נעלאסטן: איך האבע לידער וט-
דעם פֿאן זינעם אייפֿנטהאלטם-אדטע נידבט פֿר-
נאממן. דערזולבע הייסט מאר בן ר' צבי נאלי-
שטין, איטט אינגעפֿהר 30 יאהרע אלט אינר אים
פֿארטשאלמא (פֿאטמארער רָאמטאט), בעצירק
טשענגער) נעבראטן. זין אייטזולדגן איטט מאנער
זין אינע פֿעללערראפֿפֿ (עניי בלה), זינע האפֿרע
זינר נעלבלוד אינר זין בארט איטט קורזן אונר נעלב-
לוך. — אך בישטע אינשטענדיג יעדען, דער פֿאם
אייפֿנטהאלטע מיינם מאנעם קענטנים האט,
דיעזעם אפֿפֿענטלך אדער אבער דעם פֿרייערדינע
אבער-ראבבינער צו פֿאטמאר אנצוינען צו וואללען,
דענן אבגעזוהנען פֿאן דער מצוה בעצעלך תכות
ענוגה, פֿערפֿהרטבע אך מיך, דעם בעטרפֿפֿנ-
דען, דער אינע זאלבע אנצוינע מאכט, אינע בע-
לאהנונג פֿאן 100 נילדרן ע"י איטצפֿאללען. — מי-
נע אדרעפֿפֿע לויטעט:

Goldstein Rosa in Szatmár.

אנצייגע.

פֿ. ט.

אין עראלבע מיר היערמיט אוף מיינע זייט
25 יאהרען, היער אינר אין דער גאנצען מאנארבע,
אללבעקאנטעם פֿאבריקאט פֿאן

ראבבי העפֿפֿנען

אין פֿאטמ. זייער אינר אטראם, אייפֿערקאם צו מא-
כען. זעלבע זינר אהנע נאטה. דאם פֿוטטער זעהר
פֿאלזר נעארבייטעט. דיא פֿייוע בילליג. בעריפֿ-
נעט, אינר צוייא: 1 שטיק יזאלי-פֿאטט פֿאפֿפֿ
60 קר. 1 שטיק וויזקי-פֿאטט פֿאפֿפֿ 1—1,20 1,5
נולדען. פֿיר וויערפֿערייפֿער זינר פֿער דוטצענד:
יזאלי-פֿאטט 6 נולדען זויזקי-פֿאטט פֿער דוטצענד
9,50 נולד. דיא אללער פֿיינטטען פֿער דוטצענד 12 נול.
פֿיר ראבבינער זענדע אין אוף אירע פֿערפֿאנגען
אהנע נאכנאהמע. אוף פֿאלן מאן בייא מיר זעהר
פֿאנע אן עבט נולד-נעשטיקט פֿאפֿפֿן פֿאן 6 בי
15 נולדען פֿאבגען. האפֿאבטונגספֿאללן.

אדאלף שטיינער.

שלאסגרונד-נאפֿט 50, פֿרפֿבפֿרי.

פֿרוכט- אונד מעהל-פֿרייז-טאבעללע.

וויינען (נייא)	קוואלפֿטפֿ פֿר-הקפֿטפֿל.	פֿר 100 קילאנראם
קאזן	— 70	8 — 7.70
נערטפֿט מאלץ	62	7.35 — 7
„ פֿוטפֿרר	62	8,50— 7,75
האפֿר	40	7.10 6.75
קוקורוץ מאנאפֿרר	75	6.75 6.70
אדרעטע	78	6,75 6,65
הירזע		7.30 6.90

וויינען	פֿר הקפֿטפֿל.	פֿר 100 קילאנראם
פֿייזן-אהרי		9.37
קוקורוץ		6,56
נערטפֿט		
האפֿר		6.92
רפֿפֿ		

ראפֿ מעהל	קר. פֿר.
נומפֿטפֿ 0	18 60
„ 1	18 —
דער יאהן „ 2	17 50
„ 3	17 —
צו 4	16 —
קילאנראם „ 5	15 20
„ 6	14 40
פֿיר יאהן „ 7	13 50
פֿייא נאהן „ 8	12 50
„ 9½	10 80
שפֿעציעם: אלפֿא מקפֿאדא פֿרפֿטפֿקפֿ	38 75
„ נייא „ קאפֿאפֿפֿל	30 50

קור-טאבעללע פֿאם 11. מערץ

נעטרייד-מארק	קר. פֿר.
וויזען-אייא	100 —
רוקאפֿן	5 70
פֿפֿטפֿרייך-אונגארישפֿם 8 נולדען נאלר.	
שוויץ (20 פֿראנקפֿ)	9 60
נאפֿטאפֿטאר	9 59
דיישפֿם רייכפֿבאנקפֿאפֿפֿ	20 59
20 מארק-פֿטיקפֿ	85
פֿאפֿטפֿרפֿיפֿפֿ	19

ראזע.		
1854-יר 4-פֿערצענטיג שפֿאאפֿפֿ-נאפֿט	123	50
1860-יר „ נאפֿצע	130	—
רפֿפֿפֿא „ האלבפֿ „	144	50
1864-יר נאפֿט צו 100 נולדען	170	—
רפֿפֿפֿא „ 50 „	70	—
ראפֿא רומפֿטפֿינישפֿר	37	—
פֿיטקען-נאפֿט	20	—
קיפֿרפֿיס-נאפֿט	173	75
קאלי-נאפֿט צו 40 נולדען	40	25
ראפֿינירטפֿפֿ פֿפֿ-פֿאטרפֿ- נאפֿט	111	—
אינדוסטריפֿ נאפֿט	19	50
קקולקולוסיפֿ נאפֿט צו 10 נולדען	19	—
כראפֿנירפֿר נאפֿט „ 20 „	17	50
אפֿנער נאפֿט „ 40 „	15	25
פֿאאפֿי נאפֿט „ 40 „	37	50
וויזפֿאלפֿפֿ נאפֿט „ 10 „	20	50
פֿאאם נאפֿט „ 10 „	53	—
ואלצטראנר נאפֿט „ 20 „	21	50
פֿפֿ.-נעפֿטפֿאם נאפֿט „ 40 „	47	50

ראזע.		
פֿאאפֿפֿאלים נאפֿט צו 20 נולדען.	31	50
פֿיטקפֿפֿר נאפֿט „ 100 „	126	—
רפֿפֿפֿא „ 5 „	25	—
וואזפֿפֿינין-נאפֿט „ 20 „	28	25
וויזקפֿינין „ 20 „	37	50
אנפֿטרפֿיפֿפֿינין-נאפֿט צו 100 נולדען.	16	75
פֿיטקפֿפֿראל-נאפֿט „	113	90
וויזקפֿראל-נאפֿט „	26	75

יעדטפֿ-אאפֿיעדע		
אונגאריפֿפֿ נאראנטירטפֿ 6%	85	
רפֿפֿפֿא „ צו 4½ „	91	40
אונגאריפֿפֿ אאפֿטרי-נפֿטפֿ	88	75
אונגאריפֿפֿ נינישקנאפֿטפֿינקן	100	—
נאפֿטפֿפֿטפֿר נאפֿטפֿר	100	—
וויזקפֿטפֿינישפֿ	99	75
נוקאפֿטינא	99	90
אונגאריפֿפֿ אינינפֿטאל-אלקאלין	7	—
וויינצטפֿינפֿ-אלקאלינ-אלקאזאלין	42	—
אאפֿפֿינירפֿ דער אונגאריפֿפֿן נאפֿט	97	50
כראפֿנירפֿ צו 5 אינראאל פֿרפֿרפֿנפֿ	100	—
דער אונגאריפֿפֿן רפֿפֿפֿא-פֿאטרפֿ	95	—
דער אונגאריפֿפֿן אלקאלפֿינקן נאפֿטפֿן.	100	—
פֿרפֿפֿ.-אנפֿטאאם צו 5½ פֿרפֿרפֿנפֿ	93	80
דער אפֿפֿ.-נאפֿן	147	—

Eigenthümer und verantwortlicher Redakteur: M. RRIS.

Budapest, 1884. Druck, v. Moritz Burian Waitznerboulevard.

פערשיידענע נייאגקייטען.

• (ד י א י י ד ע נ ק ר א י י א ל ל ע ן ג ' ש ט ע ט ן.) אין בערלין ווערט אפֿט 12טען דיעזעם טעלעגראפֿירט: דיא אירלאנדישן אין נ'-שטע. טן דייטען אפֿרט. דיסטע אויט אייגע אדמעג-אב. טהיללונג דעם ארטע דעם אייראפֿיישן אבזוג. נאנגען. פֿייטאג (הייטע) ווידר דער מיטשטער דעם אינגערן אינטערפעלאציאן אין אנגעלעגע-

---

היים דער ני-שטעטינער פֿאראפֿלע בעאנטוואר-טען. (ווער האפֿען, דיא אנטוארט אין נעכטסטער נומטער מיטטהיילען צו קאנגען.)

• (א י ' נ ע ר א ב ב י נ ע ר - ד ע פ ֿ י ט א צ י ן בים ק א נ ' נ.) אם אסתר תענית" האטטע איינע דעפֿטאציאן דער ארטהאדאקסען ראב-בינער אונגארנס ביא זיינער מאיפֿטטע דעם קא-נ' צ אין דער זיינער האפֿבורי אידיענין. דיא דע-פֿטאציאן בעשטאנד אוס דען הערדען אבער-ראבבינער ק א ט ץ אוס דיסטו-קרוין, ש ר ' י-ר ע ר אוס פֿרעסבורג, אונד ק ו ט ט נ א אוס אירלענישטאדט. אויף הערר אבער - ראבבינער ק א פ ֿ ע ל ר ' ר ' ק, אוס ווערבוא, נאהם טהיל אן דיעזער דעפֿטאציאן. דיא עהרוירדיגטן הערדען אבערראבבינער אבערריבטטן זיינער מאיפֿטטע אייגע דענק-שרפֿט, אין וועלכער זיא נעגנן דיא לעפֿטטען קולטוס-מיניפֿטער-פֿעלדן פֿעלעפֿטע, דיא דען ארטהאדאקסען זא אינגנפֿטט ווארטן, אוס אללערראבבפֿטע אבהילפֿע אנוטבט. זיינע מאיפֿטטע פֿרפֿטפֿארט מיט נעזיכטפֿטער פֿיינדלישקייט. דיא אנגעלעגענהיט פ ר י פ ֿ ע ן צו ווֹאללען. דיא דע-פֿטאציאן פֿרפֿטפֿיכט זיך פֿאן דיעזעם שרפֿטטפֿט אייגען נראפֿען עפֿאלל. עם איט אללערדינגס מאג-ליך, דאם הערר פֿאן טרפֿאפֿט פֿאן אבען אייגן וויגן עדאלטען וויידר, דיא ארטהאדאקסען פֿאן נן אב מיט מעהר רוקוכט צו בעהאנדלן!

• (א י י ר י י נ ג ר י י נ ר ר ר

איך קאָן אבער ניכט זאָגען, אַז עס איז ניט ווערט. הא נ ד וואר."

פּרעזידענט: „איינער הא נ ד קאָן מאָנען עס ווי אַהל ניכט אָנזוהקן, אַבּ זיא איז עס ניט ווערט איינעם ב ר י ס ט ע ן געהאָרכט."

דיא זאָראָן פֿערנאָמענע ציגין קאָפּיטצקע זאָגט: „מיר וואָר עס אויפֿאַללענד, דאָס איניגע וואָבען פֿאַר דעם בראָנדע דעם מאָרגענס נאָכטעס. דיענסט אים טעמפּעל וואָר, אין דער וואָבע פֿאַר דעם בראָנדע אבער ניכט. דיא סינאָאָגע וואָר איניגע וואָבען פֿאַר דעם בראָנדע עדען מאָרגען עלל־בטעט, אין דער וואָבע דעם בראָנדע ניכט."

פּרעזידענט: „וואָאָן זאָהען זיא דיא סינאָאָגע צום לעפּצטען מאָלע עלל־בטעט?"

ציגין: „ז א נ ג א ב ג ר."

דאָבּענער דר׳ האָפֿפֿמאָן: „דאָס איז ענטשיי־דען ניכט וואָהר; אם זאָנאָבענד בעניגע אינזער גאָסטעס־דיענט עדסט אים 9 אויהר מאָרגענס, אינד דאָהער וווּרד ניץ ליכט אנגעצינדעט."

פּרעזידענט: „נון, וואָס האָבען זיא וויישער גע־זאָהגן?" —

ציגין: „איך זאָה אם פֿאַר־שטאָאָג פֿאַר דעם בראָנדע, דאָס איז מענש אין דער סינאָאָגע וואָר. נאָבדעם איך נאָבענדאָבט, איז מיר אינגפֿאַללען, עס וואָר דער קלי״נע לעפּהיי־ען. איך ווּרד וואָר עס נעווים, דענן עד טוּט איניגן שווּאָרצען אנזוג, עד האָטעט איך שווּאָרצעם האָר־בּיסטען האָבען אללעדינגס אויך בּיזוויללען שווּאָר־צע האָאָר; איך זאָגטע אבער גלייך: דאָס קאָן נוד איך ווּדע זין, דענן זאָ שווּאָרין איזט דאָך וואָהל זין בּיסטע."

פּרעזידענט: „זיא האָבען נון שלעללך מיט בעשטיממטהיי אינגוואָגט, דיענוד מאָן זיא ל ע פ הי י ם נעשיענן?"

ציגין: „איך נעם אינאָאל צו לעפּהיים. אום מיר אין שטיק גלאָגע־לעדער צו קיפּזען: דא זאָגטע לעפּהיים צו מיר: „נון, פֿרייא קאָפּיטצקע, זיא האָבען נוט אויפֿגעזאָגט, עם זאָלל מיר אויך אין שטיק גלאָגע־לעדער נידט אנקאָממען."

פֿערטהיידיגער דאָקטאָר סעללאָ: „דאָס איזט נאָטיג נייא."

פּרעזידענט: „ציגין! דאָס זאָגען זיא הייטע צום ערסטעמאָל; וועהאָלב האָבען זיא דאָס ניכט פּרופּער אינפֿוואָגט? — בלייבען זיא אינע עהליכע פּרייא אוד לאָסטען זיא זיך ניכט פֿערליטען, אינען פֿאַלשען אויד צו לייסטען!"

ציגין: „אָך זאָגט נור דיא וואָהרהיים: מאָן קאָן זיך א דאָך ניכט איממער גלייך אויך אללעם בעווּסט־מאכען; אינען דיא זיבען פֿאַרצוגעהען? פֿאַר־דעטט אויך, דען יהשען טעמפּעל אין בּאָנ־צו שט־קען?"

ציגין: „נין, עד זאָגטע נאָטיג בעזאָנדערם, מאָן זאָללע בּיא דען יהשען ניכט קיפּזען."

פֿערטהיידיגער דר׳ סעללאָ: „דיא פֿאָראָנען דעם הערדען שטאָאָט־אינוואָלטט פֿאַראָלאָסטען מיך צו דעם אנטראָאג, אוס דער וועניג טאָג פֿאַר דעם בראָנדע עדשטענדיג יהשען נאָטיג בעקאָממען. „נאָך־דיישטען פֿעססע" דאָס „פֿאָללעטאָאָן" צו פֿעדלעזען, אין דעם אללע־דינגס צוד נידערבּענוגג דער יהשען בעט־הייוע אי־פֿוואָאָפֿרדערן וואָרדן."

הייוויש פֿאָלגטע דיא פֿערנעהמוג דעם הויפּט־ציגען, נעמלוך דער לעדערם פֿעפּער. עד זאָה אם מאָג דעם בראָנדעם נעגען וו אוהר אוס דען דאָ־שטיגען דער סינאָאָגע דוד הרנגען אוד דיא בי־דען לעפּהיים פֿאַר דער סינאָאָג שטאָהען; אָב דיוועלבען אוס דער סינאָאָג נעקאָממען, וויס ער ניכט נעניוא. דאָן ליפּפּיג דיא בּידען לעפּהיים אוס דיא סינאָאָג הערוס, אלם זוכטען זיא עטוואָס. איך וויללע עם ניכט נאָנג גענוא זאָגען, אבער מיר איזט עם זיא, אלם ווּרע דער עלטערע לעפּהיים איך איגען פֿאַן דעם יונגען לעפּהיים גבּראָבטען שטוהל גשטעיגען אוד העטטע אין פֿעגסטער הערוסגע־נאָממען. אינצווישען וואוּרדע דער דוד גראָפער, אוד איך פֿרי־טהטע, דאס פֿיער אין דער סינא־גאָג אוד זיא, אי נינו דעסהאלב איך דיא סינא־ג